

Yükseköğretim Personel Kanunu

(Resmî Gazete ile yayımı : 13.10.1983 Sayı : 18190)

Kanun No.
2914

Kabul Tarihi
11 . 10 . 1983

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, 4.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda yer alan öğretim elemanları tanımına giren personeli sınıflandırmak, aylıklarını ve ek göstergelerini düzenlemek, derece yükseltilmesi ve kademe ilerlemesinin şekil ve şartları ile, sosyal haklardan yararlanma, ek ders ücreti, üniversite, idarî görev ve geliştirme ödeneklerinin miktarını tespit etmek, emekli ve yabancı öğretim elemanlarının sözleşmeli olarak çalıştırılma usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun 4.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa tabi üniversite öğretim elemanlarının aylık, ödenek ve sair özlük haklarını kapsar.

Öğretim elemanlarının sınıflandırılması

MADDE 3. — Bu Kanuna tabi öğretim elemanlarının sınıfları ile başlangıç dereceleri aşağıda gösterilmiştir.

A) Öğretim üyeleri sınıfı :

Bu sınıf, profesörler, doçentler ve yardımcı doçentlerden oluşur.

a) Profesörler, profesör kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren birinci derecenin,

b) Doçentler, doçent kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren üçüncü derecenin,

c) Yardımcı doçentler, yardımcı doçent kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren beşinci derecenin,

İlk kademe aylığını alırlar.

Yukarıdaki (a), (b) ve (c) bentlerine göre üst dereceye atananlar, bu dereceleri kazanılmış hak olarak aldıktan sonra geçirecekleri her yıl için bir kademe ilerlemesinden yararlanırlar.

B) Öğretim görevlileri ve okutmanlar sınıfı :

Bu sınıf, öğretim görevlileri ile okutmanlardan oluşur.

C) Öğretim yardımcıları sınıfı :

Bu sınıf, araştırma görevlileri ile uzman, çevirici ve eğitim - öğretim planlamacılarından oluşur.

Öğretim görevlileri, okutmanlar ve öğretim yardımcılarının giriş dereceleri (657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesinin «Ortak Hükümler»i ile getirilen kademe ilerlemesi ve derece yükselmesine ilişkin hükümleri hariç) Devlet Memurları Kanunu hükümleri uyarınca öğrenim niteliğine ve süresine göre tespit edilecek kazanılmış hak aylık derece ve kademelerine iki derece eklenmek suretiyle belirlenir.

Öğretim elemanlarının görev aylıkları

MADDE 4. — Öğretim elemanlarının bu Kanunun 3 üncü maddesine göre tespit edilen görev aylıkları kazanılmış hak teşkil etmeyip, aylık ödemelerine esas tutulur ve bu Kanun kapsamından çıkmaları halinde dikkate alınmaz.

Öğretim üyelerinden 3 üncü maddenin (A) bendinde gösterilen kadrolara atandıkları tarihte kazanılmış hak aylık dereceleri; unvanları için öngörülen giriş derecelerinin üzerinde olanlar ile, bu kadrolara derece yükselmesi suretiyle ulaşanlar hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 161 inci maddesi uy-

gulamr ve kazanılmış hak aylıkları başlangıç derecelerinin ileri kademelerine gelenlerin aylıkları, bu kademeler üzerinden ödenir. Bunların başarılı geçen hizmet süreleri, kazanılmış hak derecelerinde kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir.

Gösterge tablosu ve ek göstergeler

MADDE 5. — Üniversite öğretim elemanlarının aylıklarının hesaplanmasında, Devlet memurlarının aylıklarına esas olan gösterge tablosu ve katsayı dikkate alınır.

Aylıklarının hesabında ayrıca, profesör kadrosuna atananlar için 600, doçent kadrosuna atananlar için 500, yardımcı doçent kadrosuna atananlar için 400, öğretim görevlileri, okutmanlar ile öğretim yardımcılardan 1 inci dereceden aylık alanlar için 400, 2 nci dereceden aylık alanlar için 300, diğer derecelerden aylık alanlar için 200 ek gösterge esas alınır.

Doktora veya tıpta uzmanlık öğrenimi, doçent kadrosuna atanma

MADDE 6. — Yükseköğrenimini tamamladıktan sonra, hizmete girmeden önce veya hizmet sırasında yüksek lisans veya yükseköğrenim üstü uzmanlık öğrenimi görenlere, bir kademe ilerlemesi; tıpta uzmanlık belgesi alanlara veya doktora yapanlara ve doçentlik unvanını alarak doçent kadrosuna atananlara bir derece yükselmesi uygulanır.

Derece yükseltilmesi

MADDE 7. — Öğretim elemanları;

- a) Yükselebilecekleri derecede aynı unvanlı boş bir kadronun bulunması,
- b) Derecesi içinde en az üç yıl bulunmuş ve bu derecenin üçüncü kademe aylığını bir yıl fiilen almış olmaları,
- c) Bu süre içinde olumlu sicil almış bulunmaları,
Şartıyla bir üst dereceye yükseltilebilirler.

Kademe ilerlemesi

MADDE 8. — Öğretim elemanlarının kademe ilerlemesi, buldukları kademede en az bir yıl çalışmış ve olumlu sicil almış olmalarına ve aynı derecede ilerlenebilecek bir kademenin bulunmasına bağlıdır. Kademe ilerlemesi, ilgililerin hak kazandıkları tarihten geçerli olmak üzere yapılır.

Derece yükseltilmesi ve kademe ilerlemesinde onay makamı

MADDE 9. — Derece yükseltilmesi ve kademe ilerlemesi, üniversite rektörünün onayı ile yapılır.

Haklardan yararlanma

MADDE 10. — Öğretim elemanları, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 187 - 213 üncü maddeleri ile düzenlenen sosyal hak ve yardımlardan faydalanırlar;

Ek ders ücreti

MADDE 11. — Yükseköğretim Kanununun 36 ncı maddesine göre haftalık okutulması mecburî ders yükü saati dışında kısmî statüde bulunanlar dahil, öğretim elemanlarına, görev unvanlarına göre Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek mecburî ve isteğe bağlı olarak en çok 18 saate kadar verecekleri dersler için ek ders ücreti ödenir.

Ek ders ücreti, aşağıdaki göstergelerin Devlet Memurları Kanununa göre aylıklar için belirlenen katsayı ile çarpımından oluşur.

U n v a n ı	Ek ders göstergesi
Profesör	15
Doçent	12
Yardımcı doçent	10
Öğretim görevlisi	8
Okutman	8

Yükseköğretim kurumlarının kadrolarında olmayıp bu maddedeki unvanları taşıyanlardan ders saati başına görevlendirilenlere yukarıdaki ücret % 50 fazlası ile ödenir. Bunların sosyal güvenlik kuruluşlarından almakta oldukları aylıklar bu şekilde görevlendirilmeleri nedeni ile kesilmez.

Her sınav dönemi için öğretim elemanlarına, tam ders yaptıkları son ayda okuttukları ek ders saati üzerinden ek ders ücreti ödenir.

Müfredat programları uyarınca normal çalışma günlerinde çalışma saatinin bitiminden ve saat 17.00'den sonra başlayan gece öğretimi ile hafta tatili, yarı yıl veya yaz tatillerinde yapılan öğretimde ek ders ücreti % 25 zamlı olarak ödenir. Yaz ve yarı yıl tatillerinde yapılan öğretim için verilecek ek ders ücretinin hesabında ders yükü dikkate alınmaz.

Universite ödeneği

MADDE 12. — Öğretim üyelerine almakta oldukları aylık tutarının (ek gösterge dahil) % 80'i, öğretim görevlileri ve okutmanları % 60'ı, öğretim yardımcılarının % 40'ı her ay üniversite ödeneği olarak ayrıca ödenir. Bu ödenek kısmî statüde görev yapanlara ödenmez.

İdarî görev ödeneği

MADDE 13. — Rektörlere, almakta oldukları aylık tutarının (ek gösterge dahil) % 50'si; rektör yardımcıları ve dekanlara % 20'si; dekan yardımcılarını, enstitü ve yüksekokul müdürleri, konservatuvar müdürleri ile bölüm başkanlarına % 15'i; enstitü, yüksekokul ve konservatuvar müdür yardımcılarının % 10'u idarî görev ödeneği olarak ayrıca ödenir. Birden fazla idarî görevi bulunanlara idarî görev ödeneklerinden en yüksek olanı verilir.

Bu Kanuna tabi olmayan kişiler arasından tayin olunan rektörlere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre birinci derece memur son kademe aylığı (en yüksek ek gösterge dahil) ile bunun bir katı tutarında ek ödemedede bulunulur. Bu Kanununun 10 uncu maddesi hükümleri, bunlar hakkında da uygulanır. Bunlardan emekli iken atanmaların emekli aylıklarının ödenmesine devam olunur, diğerleri genel hükümlere göre T. C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilir.

Geliştirme ödeneği

MADDE 14; — Gelişmesinde güçlük çekilen ve özellikle kalkınmada öncelikli yörelerdeki yükseköğretim kurumlarının yeterli sayıda öğretim elemanı sağlanamayan fakülte, anabilim, anasanat, bilim ve sanat dallarında görevli öğretim elemanlarına, almakta oldukları aylıkların (ek gösterge dahil) en fazla % 50'si Geliştirme Ödeneği olarak ödenir.

Geliştirme ödeneği verilecek yükseköğretim kurumlarının fakülte, anabilim, anasanat ve sanat bilim dalları, bu ödenekten yararlandırma süreleri ve oranları Yükseköğretim Kurulunun Millî Eğitim Bakanlığına teklifi üzerine, Bakanlar Kurulu kararı ile tespit edilir.

Devlet konservatuvarlarının öğretim elemanları

MADDE 15. — Yükseköğretim kurumlarının 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik ek geçici 16 ncı maddesinde unvanları belirtilen personeli, Yükseköğretim Kurulunun onayı ile sözleşmeli olarak istihdam edilebilir. Bu elemanların sözleşme esasları, ödenebilecek ücretin üst sınırları ve sağlanacak sosyal yardımların neler olduğu, Yükseköğretim Kurulunun önerisi, Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır.

Yabancı öğretim elemanlarına ödenecek ücretler

MADDE 16. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 34 üncü maddesine göre sözleşmeli olarak çalıştırılacak yabancı uyruklu öğretim elemanlarına ödenecek ücret, Bakanlar Kurulunca belirlenecek esaslar dahilinde Yükseköğretim Kurulunca tespit edilir.

Emekli öğretim elemanlarının sözleşmeli istihdamı

MADDE 17. — Üniversiteler, ihtiyaç duydukları dallarda 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı veya 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre 65 yaşını doldurmak suretiyle emekli olmuş öğretim elemanlarını emekli aylıkları kesilmeksizin ve yaş kaydı aranmaksızın sözleşme ile çalıştırabilirler. Bu gibilere ödenecek ücret Bakanlar Kurulunca belirlenecek esaslar dahilinde Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilir.

Geçici görev

MADDE 18. — Öğretim elemanları ile tabi oldukları özel kanunlarda mani hüküm bulunmayan diğer kamu görevlileri, rektörün görüşü veya ilgili kuruluşun muvafakatı ile yükseköğretim üst kuruluşlarında her seferinde altı ayı geçmemek üzere geçici olarak görevlendirilebilirler.

Diğer kurum mensuplarını ilgilendiren hükümler

MADDE 19. — Bu Kanun hükümleri, 7163 sayılı Kanunla kurulan Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü kadrosunda çalışan profesörler, öğretim ve araştırma mütehassısları (doçentler gibi), öğretim görevlileri, okutmanlar ve asistanlar hakkında da uygulanır.

Bu enstitüde görevli asistanlar hakkında araştırma görevlisi gibi işlem yapılır.

Bu Kanun hükümleri gereğince Yükseköğretim Kurulu, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu gereğince de Üniversitelerarası Kurul tarafından alınan kararlar bu enstitü mensuplarına da aynen uygulanır.

Uygulanacak diğer kanun hükümleri

MADDE 20. — Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uygulanır.

Kaldırılan hükümler

MADDE 21. — 25.6.1973 tarih ve 1765 sayılı Üniversite Personel Kanunu ile bu Kanunda değişiklik yapan diğer kanun hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi öğretmenlerden 28.3.1983 tarih ve 2809 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi ile aynı Kanun kapsamına alınanlardan yükseköğretim kurumlarında istihdamına ihtiyaç duyulanların bu Kanun hükümlerine göre intibakları, 30.6.1984 tarihi itibarıyla yapılır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Öğretim elemanlarına ve geçici 1 inci madde kapsamına girenlere bu Kanunun 12 nci maddesi uyarınca ödenecek üniversite ödeneğinin, 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun değişik 16 ncı maddesi uyarınca halen ödenmekte olan iş güclüğü, iş riski, temininde güçlük zammı ile tam gün ödeneği tutarından az olması halinde aradaki net fark, üniversite ödeneği bu miktara ulaşmıncaya kadar, hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ödenir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Öğretim elemanlarına bu Kanunun 5 inci maddesine göre verilecek ek göstergeleri, 31.12.1983 tarihinde yararlanmakta oldukları ek göstergelerden düşük olamaz.

GEÇİCİ MADDE 4. — 1.1.1984 tarihinde yükseköğretim kurumlarında görev yapmakta olanlar ile bu kurumların kadroları ile ilişkileri devam eden, askerlik görevlerini yapmakta olan ve bu Kanun kapsamına giren öğretim elemanlarının intibakları, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uyarınca öğrenim niteliğine ve süresine göre (657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesinin «Ortak Hükümleri» ile getirilen kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi hariç) başlayabilecekleri derece ve kademe esas alınmak suretiyle bu Kanun ve Devlet Memurları Kanununa göre rektörlüklerce (Geçici 1 inci madde kapsamına girenler hariç) üç ay içinde yapılır.

İntibak sonucunda kazanılmış hak aylık dereceleri kadro derecelerinin üzerinde olanlara, kazanılmış hak aylıkları esas alınarak ödemede bulunulur.

GEÇİCİ MADDE 5. — Geçici 4 üncü madde hükmü saklı kalmak üzere bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce doçent kadrosuna atanmış bulunanların görev aylıkları, bir üst derecenin aynı kademesine yükseltilir.

GEÇİCİ MADDE 6. — 6.11.1981 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi ile Orta Doğu Teknik Üniversitesinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabi olmadan çalışan öğretim elemanları dışında kalan personelden 657 sayılı Kanuna göre intibaklarının yapılmasını istemeyerek, 1.1.1984 tarihinden itibaren 30 gün içinde müracaat edenlere, kıdem tazminatları ödenir ve kurumları ile ilişkileri kesilir.

Bunlara ödenecek kıdem tazminatı, görevden ayrıldıkları tarihteki kazanılmış hakları dikkate alınarak hesaplanır. Ancak, bu şekilde hesaplanacak kıdem tazminatının miktarı 30.9.1982 tarihinde hak kazanabilecekleri kıdem tazminatından fazla olamaz.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun yürürlüğe girdiği 6.11.1981 tarihi ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında görevden ayrılanlar hakkında da, görevden ayrıldıkları tarih dikkate alınarak yukarıdaki hükümler uygulanır.

30.9.1982 tarihinden sonra görevden ayrılanların bu tarih ile görevden ayrıldıkları tarih arasında geçen hizmetleri, primlerinin ödenmesi kaydıyla 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa tabi olarak geçmiş sayılır.

GEÇİCİ MADDE 7. — 4.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 24.9.1982 tarih ve 2708 sayılı Kanun ile değişik geçici 23 üncü maddesinde belirtilen ve sözleşmeli olarak çalıştırılan öğretim elemanları ile idarî personel 30.9.1984 tarihine kadar sahip oldukları statü içinde çalıştırılırlar. Bu tarihten sonra genel hükümlere tabi olurlar.

GEÇİCİ MADDE 8. — İlgili kanunda gerekli değişiklik yapılmıncaya kadar, Yükseköğretim Kurulu üyeleri ile Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyeleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 187 - 213 üncü maddeleri ile düzenlenen sosyal haklardan yararlanırlar.

Ancak, bu üyelerden T. C. Emekli Sandığı ile Sosyal Sigortalar Kurumundan emekli olanlar bu kuruluşlarca aynı sosyal haklardan ayrıca yararlandırılmazlar.

Yürürlük

MADDE 22. — Bu Kanunun;

- a) Geçici 7 nci maddesi hükümleri; 30.9.1983 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
  - b) Geçici 8 inci maddesi ile atıfta bulunulan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 208 - 210 uncu maddelerine ilişkin hükümleri yayımı tarihinde,
  - c) Diğer hükümleri 1.1.1984 tarihinde,
- Yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Cilt	Danışma Meclisi	
	Birleşim	Sayfa
19	133	624
21	153	2,40:59

I - Gerekçeli 548 S. Sayılı basmayazı Danışma Meclisinin 153 üncü Birleşimine, 674 S. Sayılı basmayazı Millî Güvenlik Konseyinin 170 inci Birleşim tutanağına bağlıdır,

II - Bu Kanunu; Danışma Meclisi Bütçe - Plan ve Millî Eğitim, Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : Danışma Meclisi 1/743, Millî Güvenlik Konseyi 1/577.